20–60 mun

Canllaw Gweithgaredd

Pam y Mae Draenogod Angen Help

Dolen ddefnyddiol
Ewch i wefan 'The Big Hedgehog Map' i ganfod faint o ddraenogod sydd wedi'u gweld yn eich ardal chi www.tiramor.cymru/gaeafgwsg (Adnodd 1)

PECYN ATHRO

Pwnc: **Gaeafgwsg**

CC: 3

Yr offer sydd ei angen
- Argraffwch y taflenni gwaith 'Bygythiadau i Ddraenogod' a 'Datrysiadau Posibl', un i bob pâr
- Siswrn
- Pensiliau neu feiros
- Dyfeisiau sy'n gallu gyrraedd y rhyngrwyd a mynediad i'r rhyngrwyd ar gyfer ymchwil

I gwblhau'r gweithgaredd

1. Rhannwch set o gardiau datganiad i bob pâr o ddysgwyr i'w trefnu. Gofynnwch iddyn nhw dorri a graddio'r datganiadau hyn ar ffurf diemwnt. Efallai y bydd dysgwyr yn dymuno defnyddio'r rhyngrwyd i ymchwilio a chasglu mwy o wybodaeth am bob bygythiad i wneud penderfyniadau gwybodus. Dylid gosod y bygythiadau mwyaf arwyddocal ar y brig, a'r lleiaf arwyddocal ar y gwaelod.

Mwyaf Arwyddocal

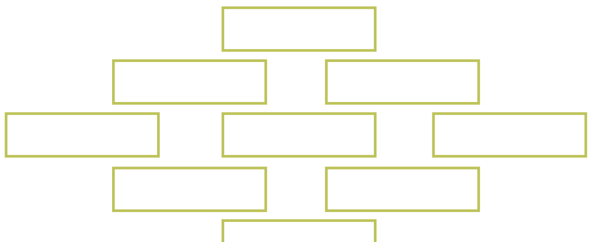

Lleiaf Arwyddocal

2. Anogwch y dysgwyr i drafod eu dewisiadau ac egluro pam eu bod wedi eu graddio fel y gwnaethant. Er enghraifft "Pam ydych chi'n meddwl bod y bygythiad hwn yn fwy sylweddol?"

3. Gwahoddwch y dysgwyr i rannu eu syniadau gyda gweddill y dosbarth. Mae materion systemig (fel colli cynefinoedd a thraffig ffyrdd) yn cael yr effaith fwyaf dwys ac eang, tra bod peryglon mwy lleol neu y gellir eu hatal (fel sbwriel neu goelcerthi) yn cael effaith llai yn gyffredinol.

4. Gellir ymestyn y gweithgaredd drwy annog y dysgwyr i ystyried ac ymchwilio i ddatrysiadau posibl i ddiogelu draenogod a'u cynefinoedd. Gan ddewis un o'r bygythiadau mwyaf sylweddol, gofynnwch i'r dysgwyr feddwl am syniadau creadigol i fynd i'r afael â'r bygythiad hwn (e.e. creu traffyrdd ar gyfer draenogod trwy ffensys a gwrychoedd; adeiladu cartrefi draenog, fel blychau nythu neu bentyrrau pren; neu, gweithredu terfynau cyflymder arafach mewn ardaloedd â phoblogaethau draenogod hysbys).

5. Ar ôl casglu gwybodaeth, heriwch y dysgwyr i ysgrifennu testun ar gyfer cyfryngau cymdeithasol yr ysgol, sy'n addysgu eraill am sut i ddiogelu draenogod.

Canllawiau Post Cyfryngau Cymdeithasol
1. Dewiswch y llwyfan cyfryngau cymdeithasol i'w ddefnyddio.
2. Crëwch neges ddiddorol, gan gadw'r cynnwys yn gryno (uchafswm o 150 gair).
3. Sicrhewch bod galwad i weithredu clir, e.e., creu gerddi sy'n addas i ddraenogod.
4. Dewiswch ddelweddau cryf, gan sicrhau caniatâd angenrheidiol i ddefnyddio unrhyw luniau.
5. Defnyddiwch hashnodau perthnasol i gynyddu gwelededd (ee, #draenog, #bywydgwyllt, #cadwraeth).
6. Ystyriwch ddarparu hyperddolennau i wybodaeth ddibynadwy ychwanegol yn eich post.

Bygythiadau i Ddraenogod

Rheolau
Torrwch y datganiadau allan a'u trefnu ar ffurf siâp diemwnt, gan osod y bygythiadau mwyaf sylweddol i ddraenogod ar y brig a'r lleiaf sylweddol ar y gwaelod.

Trafodwch eich dewisiadau gyda'ch partner a byddwch yn barod i egluro a chyfiawnhau eich penderfyniadau i weddill y dosbarth.

Colli cynefinoedd
Mae colli cynefinoedd naturiol fel gwrychoedd a choetiroedd yn lleihau'r lle sydd ar gael i ddraenogod fyw a phorthi.

Plaladdwyr
Mae'r defnydd eang o blaladdwyr yn niweidio draenogod trwy ladd y pryfed maen nhw'n dibynnu arnyn nhw i gael bwyd.

Trafnidiaeth ffyrdd
Yn aml mae draenogod yn dioddef damweiniau ffyrdd, yn arbennig wrth groesi ffyrdd yn y nos. Amcangyfrif bod 200,000 yn cael eu lladd bob blwyddyn ar y ffyrdd.

Peryglon gerddi ac eraill
Gall peryglon dynol megis pyllau, rhwydi, a pheiriannau garddio fel torwyr gwair a strimwyr niweidio draenogod. Mae rhwydi goliau pêl-droed hefyd yn beryglus.

Newid hinsawdd
Gall gaeaf cynhesach darfu ar drwmgwsg draenogod, gan eu gwneud yn fwy tebygol o ddeffro'n aml a defnyddio'u cronfeydd egni.

Newidiadau tywydd
Gall newidadau patrwm tywydd effeithio ar argaeledd pryfed, prif ffynhonnell bwyd draenogod.

Tarfu ar safleoedd nythu
Gall tarfu gan bobl ar safleoedd nythu roi straen ar ddraenogod ac amharu ar eu cylchoedd bridio, gan arwain at lai o rai bach.

Heintiau ffwngaidd
Gall draenogod fod yn agored i heintiau ffwngaidd, yn enwedig mewn amodau llaith, a all wanhau eu systemau imiwnedd a'u gwneud yn fwy agored i fygythiadau eraill.

Trogod
Gall gaeafau cynhesach a gwlypach greu amodau delfrydol i drogod oroesi a lluosogi. Mae trogod yn cario clefydau sy'n gallu peryglu iechyd draenogod.

Creulondeb dynol
Yn anffodus, mae rhai pobl yn parhau i niweidio draenogod yn fwriadol, naill ai drwy greulondeb neu anwybodaeth, sy'n gallu arwain at ganlyniadau trychinebus i ddraenogod.

Coelcerthi
Gall draenogod chwilio am loches mewn coelcerthi sydd heb eu cynnau. Pan fydd y goelcerth yn cael ei chynnau, gall draenogod gael eu hanafu neu eu lladd gan eu bod yn cyrlio i fyny yn hytrach na rhedeg i ffwrdd.

Sbwriel
Gall draenogod gael eu dal mewn sbwriel sy'n cael ei daflu, fel cylchoedd plastig neu ganiau.

Gall draenogod rhedeg hyd at 6 milltir yr awr!

Datrysiadau Posibl

Ymchwiliwch i ddatrysiadau posibl, fel creu gerddi sy'n gyfeillgar i ddraenogod, adeiladu blychau nythu, neu arafu traffig mewn ardaloedd lle mae draenogod yn byw. Meddyliwch am sut y gall y syniadau hyn helpu i ddiogelu draenogod a lleihau'r bygythiadau sy'n eu hwynebu.

Ar ôl i chi gasglu eich gwybodaeth, ysgrifennwch ddarn ar gyfer cyfryngau cymdeithasol yr ysgol!

Cyfanswm 150 o eiriau

Yn eich post, eglurwch pam y mae draenogod angen help a rhannwch sut y gall pobl eu gwarchod. Byddwch yn greadigol a rhannwch awgrymiadau syml y gall eraill eu dilyn i wneud gwahaniaeth go iawn!

Mae gan ddraenog rhwng 5000 a 7000 o bigau!